



Kur vargas didžiausias, ten Dievo pagalba arčiausia

Kard. Joachim Meisner

*Benedikto XVI pasiuntinio homilija,
sakyta Jubiliejaus mišiose Šiluvoje rugsėjo 14 d.*

Mielos seserys, mieli broliai,

Nuostabiaisimomis Jėzaus gyvenimo akimirkomis, pavyzdžiui, kai jis dykumoje stebuklingai padaugino duoną, ėjo vandeniui per ežerą ar iš numirusių prikėlė jaunuolį Najino mieste, atsimainė ant Taboro kalno, taip pat jo triumfo valandą Verbų sekmadienį prie Jeruzalės vartų Marija vis liko nuošalyje – ji šiuose įvykiuose nedalyvavo. Bet pavojaus ir Jėzaus kančios valandomis Marija visada buvo su Juo, pavyzdžiui, kai teko ieškoti pastogės Betliejuje ar bėgti į Egiptą. Marija yra kartu Jėzaus kančios kelyje Jeruzalėje ir galiausiai – prie kryžiaus ant Golgotos, kai Motinos širdis plyšo iš sielvarto. Ji gyveno ne dėl savęs – jos gyvenimas buvo skirtas vien tik Viešpačiui, taigi žmonijos atpirkimui. O savo apsišaukimams žemėje ji pasirinkdavo ne tankiai apgyvendintus miestus, ne garsias katedras ar bazilikas, o nuošalias, tik nedaugeliui žinomas vietas. Taip pat ji pasirodydavo ne įžymioms asmenybėms ar mokytiems teologams, o paprastiesiems žmonėms ar net vaikams, taigi tokiems, kurių niekas nenori lankyti. O ji trokšta, kad pas ją ateitų kaip tik tokie žmonės. Marija, tiesą sakant, neturėjo to, ką pasaulis vadina „laime“.

1. Lygiai taip buvo ir prieš keturis šimtus metų čia, Šiluvoje. Po tragiškų 1532 metų įvykių, kilus kalvinistų grėsmei, šioje vietoje buvo užkastas Dievo Motinos paveikslas. 1608-aisiais, t. y. po septynišiasdešimt šešerių metų, visiškai nekatalikiškoje aplinkoje, Dievo Motina apsišaukė piemenėliams, prie Šiluvos ganiusiems avis. Tai atsitiko kaip tik toje vietoje, kur prieš septynišiasdešimt šešerius metus paskutinis katalikų klebonas buvo paslėpęs Dievo Motinos paveikslą. Vaikams apsišaukusi Marija gaudžiai verkė, nerimaudama dėl savo vaikų. Apie tai išgirdę vietos gyventojai atsivertė į katalikų tikėjimą. Tada, remiantis šimtamečio aklo senelio pasakojimu, buvo rasta geležimi apkaustyta skrynja su Dievo Motinos paveikslu. Netrukus prasidėjo su šiuo paveikslu susiję stebuklingi pagijimai. Nuo to laiko Šiluvos Marija tapo viena didžiausių jūsų lietuvių tautos Globėjų. Ji buvo drauge su tauta šviesesniais ir tamsesniais, lengvesniais ir sunkesniais jos istorijos laikotarpiais. Dieną ir naktį Marija buvo su žmonėmis, todėl Šiluva lietuvių tautai tapo paguodos, padrąsinimo ir susivokimo vieta.

Norėdami tikrai suvokti išskirtinį Marijos vaidmenį, turime nepamiršti, jog ji yra žmogumi tapusio Dievo Sūnaus Motina. Taigi ji yra ir mūsų Motina. Bet jei pats Jėzus nebūtų to mums pasakęs, kaipgi būtume pajėgę tai suprasti? Jėzus ir toliau gyvena bei veikia savo Bažnyčioje. Todėl Bažnyčioje yra ir jo Motina Marija. Ji yra Bažnyčios Motina, taigi ir mūsų Motina. Ji gyvena čia ir dabar yra mums pasiekiamas. Čia Marija lietuviams yra tapusi lietuve. Ji – viena iš jūsų, o jūs esate jos vaikai. Jūs visada galite tikėtis jos pagalbos ir ji jūsų neapvils.

2. Kur tik pasaulyje Marija apsišaukia, ji visur ragina žmones melstis. Kodėl gi melstis? – Malda yra slaptąja pasaulio galia, tik, deja, ja menkai pasinaudojama. Kiekvienas žmogus turi savo aplinkos pasaulėlį. O tai, kas yra už šio pasaulėlio, mažai arba visai jo nedomina. Apie ką dauguma žmonių galvoja ir kuo užsiima? Kas juos



domina? Dažniausiai šeima, darbas, ateitis, na gal dar politika. Tai ir viskas. Ir štai jie, įpratę viską skaičiuoti ir galvoti apie pinigus, maldoje susiduria su amžinybe, turi skaitytis su ja. Paprastai žmonės atsideda tik savo profesijos dalykams, o štai meldamiesi visa savo esybe turi atsiverti didiesiems Dievo ir amžinybės sumanymams bei planams. Iš pradžių įprasta, sustabarėjusi mūsų galvosena tam priešinasi. Bet malda, kai ji mums duota, mummyse sukelia revoliuciją, atskleidžia, kokie didingi yra Dievo užmojai, palyginus juos su mūsų pačių gyvenimo siekiais. Malda praplečia siaurą mūsų gyvenimo akiratį ir atveria mums Dievo sumanymus bei mintis. Malda netgi iškelia mus virš mūsų ribotų gyvenimo sąlygų ir įtraukia į Dievo planus, Dievo alsavimą, kurio dvelksmas sklinda per visą pasaulio istoriją. Maldos dėka iš tikrųjų mes sugebame priimti Dievą.

Ne vienas mano, kad geriau veikti, o ne melstis. Bet jei prieš tai malda nėra padariusi žmogui teigiamos įtakos, tai jis negalės teigiamai veikti pasaulio. Anuomet regėtojai vaikai Šiluvoje – kaip ir Fatimos vaikai regėtojai – maldos dėka, be studijų ar aukštesnio išsilavinimo, sugebėjo priimti Dievą ir jam nusilenkti, nes jiems meldžiantis jų menkutėje buityje iškilo Dievo pasaulio didybė. Rožinio malda yra tarsi Jokūbo kopėčios, vedančios mus nuo žemės į dangų ir iš pasaulio – pas Dievą. Malda yra galimybė Dievui nužengti į mūsų pasaulį, o žmogui – pakilti pas Dievą.

3. Marija apsireiškia žmonėms norėdama padėti jiems oriai įveikti savo gyvenimo sunkumus ir ragina juos atgailauti. Atgaila krikščioniškąja prasme reiškia, kad mes, žmonės, Dievo sukurti pagal jo paveikslą, turėtume su Dievo malone priartėti prie savo pirmavaizdžio, suvokdami kaltę ir nuodėmę, kuri mus visada atskiria nuo Dievo. Bet jei žmogus kaltę ir nuodėmę išstumia iš savo sąmonės ir nebesuvokia atleidimo būtinybės, jam iškyla grėsmė. Mat jei Dievas žmogui tampa svetimas, tai toks žmogus negali tikėti atleidimu ir pripažinti savo nuodėmių. Tada jis atmeta visus įsakymus ir normas, nes negali pakęsti, kad Dievo užmojų akivaizdoje jis pasirodo toks menkas. Dėl to žmogus etalonu ima laikyti tik save patį. Bet tada jis nuklysta nuo tikrojo kelio, gyvena vadovaudamas tik savo nuožiūra ir pasineria į visai nereikšmingus dalykus. Toks žmogus neturi į ką lygiuotis, nebeturi ir tikslo. Jam telieka tik panieka sau pačiam. Tada prireikia narkotikų ir alkoholio, kad kaip nors įstengtų pakęsti šią panieką. Toks žmogus pats save laiko nieko nevertu. Tik tiesa gali padaryti jį laisvą, jei jis suvokia bei pripažįsta savo kaltę ir taip išprašo atleidimą. Tai atgailos, kurią atlikti mus kviečia Marija, vaisius – atgaila padaro žmogų iš tikro didį ir pakelia jį iki Dievo vaikų didybės bei garbės.

Marija yra žmogus, atitinkantis Dievo žmogaus idealą, nes ji yra visiškai susivienijusi su Dievu, o jos pasaulis visai susiliejęs su dangumi. Marija savo gyvenimą planuoja susiedama jį su Dievo apvaizda. Dėl to Marijai yra skirta, kad ji Dievo solidarumui su žmogumi suteiktų žmogišką veidą. O koks tai veidas! Liturgija sako: „Labai graži esi tu, Marija, ir tavyje nėra nė dėmelės gimtosios nuodėmės.“ Gražiausi Europos žmonių paveikslai yra Marijos. Kur vargas didžiausias, ten Dievo pagalba visuomet arčiausia. Ten pasirodo Marija, kaip krikščionių pagalba.

4. Europa, atrodo, nieko nepasimokė iš dvidešimtojo amžiaus, atnešusio mums tragedijas – hitlerinę sistemą ir komunizmą. Europa bando atsieti save nuo Dievo. Tai mūsų žemynui mirtinai pavojinga, ir būtent tikraja šių žodžių prasme, „nes kas pažįsta Dievą, tas pažįsta ir žmogų“, kaip sako vokiečių teologas Romano Gardini. Arba: „kas nieko nebežino



apie Dievą, tas nieko nebežino ir apie žmogų“. Šiandien matome, kaip Europa dvasiškai žaloja pati save: eutanazija, abortai, embrionų gaminimas ir kitokie piktnaudžiavimai eugenika yra žmonių visuomenei mirtini. Jei pamiršamas Dievas, pamiršamas ir kūrinys. Todėl į šeimą jau nebežiūrima kaip į vyro ir moters bei tėvų ir vaikų bendrystę. Deja, jau tapo tikrove, kad ten, kur nebepavyksta toliau perduoti tikėjimo, nebeperduodama ir gyvybė. Marija padės mums malda ir atgaila išgelbėti Europą nuo didžiulio atitolimo nuo Dievo. Kas žino, kad pasaulio Viešpats yra Dievas, tas sugeba užmegzti teisingą santykį ir su šio pasaulio galingaisiais. Jie visi tuomet

tampa tik antraeiliais. Iš tikrųjų jie tokie ir yra, nes visų svarbiausias yra Dievas.

Tik tam, kam Dievas danguje yra šventas, ir žmogus žemėje gali būti šventas. Tik toks žmogus sugebės žmonių visuomenėje kurti pagarbos ir orumo civilizaciją. Kas nesugeba maldoje sakyti: „Garbė Dievui aukštybėse“, tas nesugebės sukurti ir „žemėje ramybės“.

Jau prieš keturis šimtus metų Dievas lietuvių tautai Šiluvoje skyrė Mariją, kad ji būtų Palydovė ir Padėjėja išsilaisvinti iš visų tamsių jėgų ir prievartos, iš visko, kas atskiria žmogų nuo Dievo. Marija padeda žengti iš atitolimo nuo Dievo link sugebėjimo Dievą priimti, taigi taip pat ir sugebėjimo priimti pasaulį. Nes tik tas, kuris pažįsta Dievą – pakartosiu dar sykį – pažįsta ir žmogų. Ir tik tas, kas žino apie dangų, šį tą supranta ir apie žemę. Šiluvos šventė 2008-aisiais, taigi keturi šimtai metų po apsireiškimo, mums sako, kad ir šiandien reikia sukelti maldos ir atgailos revoliuciją prieš Europoje išivyrantį Dievo stūmimą iš pasaulio bei žmogaus atitolimą nuo Dievo. „Kur vargas didžiausias, ten Dievo pagalba arčiausia“ – tokia yra labai sena Dievo tautos patirtis.

Marija yra asmeniu tapusi krikščionių Pagalba. Ji yra Sandoros skrynia, išliekanti per visas audras ir niekada neleidžianti mums nuskęsti. Kanos vestuvėse Marija už puošnaus šventės fasado pirmoji pastebi stygių. Ji eina pas Viešpatį ir prašo jo pagalbos sakydama: „Jie nebeturi vyno“ (Jn 2, 3). O savo gyvenimo pabaigoje Kristus, davęs šventąją Eucharistiją, kaip savo paskutinį testamentą nuo kryžiaus tardamas Jonui: „Štai tavo Motina“, mums dovanoja Mariją, savo Motiną, kad ji būtų ir mūsų Motina. Todėl visai pagrįstai Mariją garbiname kaip krikščionių Pagalbą ir šia pagalba naudojames. Ji yra tarsi motiniškas Dievo pagalbos veidas. Todėl sunkiausiais Bažnyčios istorijos laikotarpiais visuomet netikėtai pasirodydavo Marija.

Prieš keturis šimtus metų per Šiluvos piemenėlius ji įėjo į jūsų tautos istoriją ir daugiau jūsų nebepaliko. Su tremtiniais ji ėjo į Sibirą ir padėjo jiems ten ištvirti, palaikė mirties valandą. Ji taip pat liko pas liūdinčius artimuosius Tėvynėje ir pagelbėjo jiems toliau išlaikyti pasitikėjimą bei tikėjimą. Marija mums reikalinga ir dabar, ir ateityje – mūsų namuose ir bendruomenėse, parapijose ir bendrijose. Juk ji į namus su savimi atsiveda ir Viešpatį. Ten, kur jai parodomos durys, ten ir Viešpačiui užkertamas kelias ateiti pas mus. Marijos Vardo bažnyčios ir katedros stovi mūsų miestuose bei kaimuose, o jos paveikslai kabo bažnyčiose, namuose ir muziejuose. Tai rodo, kad Marija reikalinga ir Lietuvos kultūroje, jei Lietuva nori išlikti Lietuva. Kitaip viskas būtų be Kristaus, be tikėjimo ir be vilties. Mūsų pačių labai reikia, kad Marija būtų tarp mūsų. Jos po kryžiumi į Joną nukreiptas žvilgsnis yra nukreiptas ir į mus visus. Mat Jono asmenyje esame mes visi, o Bažnyčia juk patikėta Marijai. Be abejonės, ji mums gali parodyti kelią visose laiko sumaištyse. Kaip anuomet Kanos vestuvėse ji sakė tarnams „Darykite, ką tik jis jums lieps!“ (Jn 2, 5), taip šiandien Bažnyčia gali sakyti: „Ką Marija mums sako dabar ir ką ji mūsų tautai yra sakiusi Šiluvoje prieš keturis šimtus metų, tikėkite tu!“

Marija saugojo savo širdyje ir ją jaudino viskas, kas buvo sakoma apie jos Sūnų (plg. Lk 2, 51), kaip rašoma Evangelijoje. Visos Marijos mintys ir darbai, kad ir kokie nereikšmingi galėtų atrodyti, yra visiškai nukreipti į Jėzų. Ji negalėjo ir negali nė vienos akimirkos gyventi toli nuo Jėzaus. Savo gyvenimu ji tobulai seka savo Sūnų. Dabar mes, kaip Marija, turime teisę Jėzų dovanoti pasauliui, nes Marija pirmą kartą prieš du tūkstančius metų šią dovaną davė žmonėms – Betliejaus piemenėliams – tvartelyje. Čia, Šiluvoje, prieš keturis šimtus metų tai nutiko laukuose, taip pat piemenėliams. Marija, atrodo, pirmenybę teikia paprastiems žmonėms. Svarbiausia, kad mes šiandien, kaip ir anuomet, gyventume meilėje susivieniję su Jėzumi, idant galėtume sėkmingai jį vesti pas žmones. Pasauliui dabar ypač reikia kaip tik šitokios Marijos tarnystės. Amen.



Lenkijos prezidento L. Kaczyńsky sveikinimas Jubiliejaus iškilmių dalyviams

Varšuva, 2008 m. rugsėjo 14 d.

Ekscelencijai Arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui SJ
Kauno metropolitui, Lietuvos Vyskupų Konferencijos Pirmininkui

Švenčiausiosios Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje
400 metų jubiliejaus iškilmių dalyviams

Gerbiamasis Lietuvos Respublikos Prezidente!
Eminencijos Kardinolai!
Ekscelencijos Vyskupai!
Gerbiamieji!

Nuoširdžiausiai sveikinu iškilmės, vainikuojančios Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejaus oktavą, organizatorius ir dalyvius. Dėkoju arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui už pakvietimą dalyvauti tokioje iškilioje Kauno arkivyskupijos, visos Lietuvos ir pasaulyje pasklidusios lietuvių diasporos šventėje. Tai taip pat didi diena Lenkijos, Baltarusijos, Ukrainos ir kitų šalių tikintiesiems, kurie šiandien kaip ir prieš šimtmečius kaip piligrimai keliauja į šią ypatingą vietą.

Lenkiškai Szydłów – lietuviškai Šiluva – vadinama Žemaičių Čenstochova arba Žemaičių Lurdu. Apie šios šventovės dvasinio poveikio galią liudija čia kasmet apsilankantys dešimtys tūkstančių maldininkų, taip pat gausios sielovadinės iniciatyvos, padedančios stiprinti religinį gyvenimą.

Šiluvos šventovės likimas taip glaudžiai susipynęs su Bažnyčios, lietuvių tautos ir valstybės istorija, kelia taip pat patriotinius apmąstymus. Jaudinantis prisirišimas prie šios žemės, pagarba protėvių palikimui, ištvermingas tikėjimo laikymasis puikiai liudija susijusių su Šiluvos šventove kunigų ir tikinčiųjų nepalaužiamumą. Bazilika iki šių dienų garsėja kaip vienybės vieta, kurioje galima patirti gilią dvasinę permainą.

Tų įvykių atminimas, taip pat Šiluvos apsireiškimo žinia, taip taikliai



kreipianti į žmogiškumo esmę, turi išskirtinę vertę. Šiandien stovėdami ant pasaulyje išgyvenamų naujų permainų slenksčio, stengdamiesi ugdyti ir stiprinti mūsų bendriją, susiduriame su problemomis, kurių neįmanoma išspręsti neapmąstant kontinento religinio paveldo. Šiandienos pasauliui, susiduriančiam su

daugeliu pamatinių klausimų, reikia stipraus ir aiškaus krikščionių balso. Norint išspręsti šiuos klausimus būtinas ir giliai išsisknijusių religinėje tradicijoje filosofų, teologų, etikų bei dvasininkų balsas. Jie visi turi atskleisti tų gyvybinių civilizacijos klausimų gilią prasmę ir parodyti sprendimų, kurie šiandien priimami tautų, valstybių ir visos mūsų kontinento bendrijos ateičiai, padarinius.

Tuo pat metu tai bus taip pat popiežiaus Jono Pauliaus II vizijos įgyvendinimas – Šiluvoje praėjusį sekmadienį atidengtas jo paminklas primena piligrimams jo asmenį, mokymą ir išskirtinius nuopelnus Rytų Europos tautoms atgaunant laisvę. Šventasis Tėvas puikiai suvokė ir daug kartų mokė, kad vien demokratijos ir didžiųjų moralinių vertybių sintezė gali garantuoti visuomenėms veikimo laisvę, leidžia žmonėms kurti visuomeninę tvarką, kupiną tikros teisės, tvarkos, pasitikėjimo, piliečių aktyvumo ir bendros atsakomybės.

Visiems šiandien susirinkusiems Šiluvos Dievo Motinos akivaizdoje, taip pat Jūsų šeimoms ir artimiesiems, linkiu dvasinio sustiprinimo, taip pat vilties ir drąsos, – šie dalykai taip reikalingi mums kasdien ir yra tokie vertingi visais momentais, lemiančiais mūsų tautų likimus.

Daugiatūkstantinė minia Šiluvoje atsiliepė į Marijos žinią

Rugsėjo 14-ąją, po dvejų pasirengimo metų, per kuriuos žinia apie Švč. M. Marijos apsiareiškimo Šiluvoje 400 metų Jubiliejų ir jo šūkis „Per amžius tebus garbinamas Dievo Sūnus“ plačiai pasklido Kauno arkivyskupijoje, nuvilnijo Lietuvoje, kaimyninėse šalyse, daugelyje Europos valstybių, pasiekė Amerikos ir Australijos žemynus, Šiluva, ypatingu Viešpaties žvilgsniu palytėta žemė, jos didingosios šventovės, tūkstančiai čia atvykusių piligrimų sulaukė didžiosios Jubiliejaus iškilmės.

Lietuvos Respublikos ir Vatikano valstybinės vėliavos, kuriomis pasipuošė Šiluvos bazilika, išreiškė Lietuvos žmonių džiaugsmą ir dėkingumą Šventajam Tėvui Benediktui XVI už parodytą jo dėmesį šioms iškilmėms ir visai Lietuvos Katalikų Bažnyčiai atsiunčiant savo ypatingą pasiuntinį (tą pačią rugsėjo 14-ąją popiežius dalyvavo Lurde švenčiamame jubiliejuje) kardinolą Kelno arkivyskupą Joachim Meisner. Popiežiaus legatas, atvykęs į Lietuvą rugsėjo 12 d., sekmadienio rytą sutiktas minios Raseinių krašto žmonių šio miesto aikštėje, atvyko į Šiluvą vadovauti pagrindinių iškilmių Eucharistijos liturgijai. Pirmiausia



Šiluvoje kard. J. Meisner apsilankė Apsireiškimo koplyčioje ir čia pasimeldė.

Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje jubiliejaus išskilmė prasidėjo vidudienį aikštėje priešais Baziliką. Įvairaus amžiaus, įvairių kraštų, tautų, įvairios socialinės patirties ir padėties žmonės, įvairias tarnystes Bažnyčioje atliekantys tikintieji, ištisa piligrimų jūra užliejo aikštės erdvę, jos prieigas, ir visi kaip viena šeima rengėsi padėkoti Dievui už Švč. M. Marijos apsireiškimo dovaną Šiluvoje.

Prieš pradėdant iškilmes, kun. K. Kėvalas pasveikino visus, atvykusius į Šiluvą, trumpai pristatė reikšmingiausias įstabiosios Šiluvos istorijos datas, pasveikino garbiuosius svečius – Lenkijos primą kardinolą Jozef Glemp, Minsko-Mogiliovo arkivyskupą metropolitą Tadeusz Kondrusiewicz ir jo augziliarą, Elko vysk. Jerzy Mazur, Drohičino vysk. Antoni Pacyfik Dydcz, Gardino vysk. Aleksander Kaszkiewicz, Balstogės arkiv. metropolitą Edward Ozorwskį, Jelgavos vysk. Antons Justs, Estijos apaštališkąjį administratorių vysk. Philippe Jean-Charles Jourdan, kartu su vyskupais atvykusius jų pagalbininkus, Varšuvos marijonų provincijos provincijolą kun. Pavel Naumowicz ir brolius kunigus, Licheno šventovės rektorių kun. Viktorą Gumienny, taip pat apaštališkąjį nuncijų arkivyskupą Peter Stephan Zurbriggen, apaštalinės nunciatūros sekretorių mons. Jean Philippe Lantheaume, užsienio šalių ambasadorius, Lietuvos vyskupijų ordinarus, LVK generalinį sekretorių mons. Gintarą Grušą, LR prezidentą Valdą Adamkų ir LR Ministrą Pirmininką Gediminą Kirkilą, Vyriausybės narius, europarlamentarą prof. Vytautą Landsbergį, Lenkijos valstybės sekretorę, Šventojo Kapo ordino piligrimus, taip pat ir stebinčius tiesiogines iškilmių transliacijas per LRT, Lenkijos televiziją, besiklausančius „Marijos radijo“. Ypatingosios dienos dalyviai, atvykę ne tik iš Lietuvos, bet ir iš Europos, Amerikos šalių, Australijos žemyno, pavieniui netgi iš Azijos bei Afrikos šalių, buvo pasveikinti ir lenkų, vokiečių, italų, anglų kalbomis.



Iškilmingai Eucharistijos liturgijai vadovavo popiežiaus legatas kardinolas J. Meisner, koncelebravo dvi dešimtys kitų kraštų ir Lietuvos vyskupų – Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, vyskupas emeritas Juozas Žemaitis, Kaišiadorių vyskupas Juozas

Matulaitis, Vilniaus arkivyskupijos augziliaras vyskupas Juozas Tunaitis, Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, vyskupas emeritas Juozas Preikšas, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, Telšių vyskupas emeritas Antanas Vaičius, daugybė kunigų. Svečius ir daugiatūkstantinę minią pasveikinęs Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius pavadino ją

gražiausiu atsaku į Šiluvos Dievo Motinos žodžius, pakvietė melstis už Tėvynę, Bažnyčią Lietuvoje, žmonių gyvenimą joje su Jėzumi Kristumi.

Popiežiaus pasiuntinys kardinolas J. Meisner vokiečių kalba pasakė homiliją, į jos klausytojus pradžioje kreipdamasis lietuviškai ir pavadindamas juos seserimis ir broliais (pamokslas iškart buvo verčiamas į lietuvių kalbą). Prasmingais žodžiais apibūdinęs išskirtinį Marijos vaidmenį Išganymo istorijoje,



garbusis svečias paragino nepamiršti, jog ji yra žmogumi tapusio Dievo Sūnaus Motina. „Taigi ji yra ir mūsų Motina. Ji yra Bažnyčios Motina, taigi ir mūsų Motina. Ji gyvena čia ir dabar yra mums pasiekiamas. Čia Marija lietuviams yra tapusi lietuve. Ji – viena iš jūsų, o jūs esate jos vaikai“, – džiugiai sakė kardinolas, jau seniai pažįstantis Lietuvos Bažnyčios gyvenimą. Jis drauge atkreipė dėmesį, jog visur, kur tik pasaulyje apsireiškia Marija, ji ragina žmones melstis. „Šiluvos šventė 2008-aisiais, taigi keturi šimtai metų po apsireiškimo, mums sako, kad ir šiandien reikia sukelti maldos ir atgailos revoliuciją prieš Europoje išsiviraujančią Dievo stūmimą iš pasaulio bei žmogaus atitolimą nuo Dievo“, – kvietė popiežiaus legatas. Homilijoje priminta Marijos pagalba mums istorijos sunkmečiais ir teigta, kad Marija reikalinga ir dabar, ir ateityje – namuose ir bendruomenėse, parapijose ir bendrijose, visoje Lietuvos kultūroje, nes ji su savimi visur atsiveda ir Viešpatį.

Iškilmingos Eucharistijos liturgijos pabaigoje LVK pirmininkas arkiv. S. Tamkevičius perskaitė Lietuvos paaukojimo Švč. M. Marijai aktą, jį pasirašė



pamaldose dalyvavę vyskupai. Šventojo Tėvo vardu legatas kard. J. Meisner suteikė visiems ypatingą apaštališkąjį palaiminimą. Vėliau kard. J. Meisner tarė padėkos žodį už tai, kad jis savo akimis pamatė lietuvių tikėjimą ir išgirdo jį savo ausimis, sakė išvyksta sustiprinęs savąjį tikėjimą. Šventojo Tėvo

pasiuntinys padovanojo Šiluvos šventovei monstranciją, o telegramoje Šventajam Tėvui pasiūlė įrašyti ištikimybės jam ir maldos pasižadėjimo žodžius. Iškilmių dalyvius pasveikinęs Lenkijos primas kard. J. Glemp sakė, jog iškilmėse Dvasia vienyta su Šventojo Petro ipėdiniu ir melsta Dievo Motinos, kad ji užtartų už viso pasaulio poreikius, ypač taikos ir šeimos poreikius.

Paragino pakviesti Mariją į savo šeimas, kad ji mokytų meilės, palinkėjo visiems dieviško džiaugsmo.

Žodį taręs LR Vyriausybės vadovas G. Kirkilas pasveikino Švč. M. Marijos apsireiškimo Jubiliejaus proga, pavadino Šiluvą vieta, ilgais amžiais buvusia tautinio, religinio, kultūrinio gyvenimo centru, padėjusia išsaugoti tautines ir religines vertybes. Sveikinimą Lietuvos žmonėms atsiuntė ir Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński. „Visiems šiandien susirinkusiems Šiluvos Dievo Motinos akivaizdoje, taip pat Jūsų šeimoms ir artimiesiems, linkiu dvasinio sustiprinimo, taip pat



vilties ir drąsos, – šie dalykai taip reikalingi mums kasdien ir yra tokie vertingi visais momentais, lemiančiais mūsų tautų likimus“, – rašoma sveikinimo laiške, kurį perskaitė specialioji pasiuntinė valstybės sekretorė Ewa Junczyk-Ziomecka.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius nuoširdžiai padėkojo kard. J. Meisner,



padovanojo jam Šiluvos Dievo Motinos paveikslą, tarė nuoširdų ačiū visiems, kurie buvo drauge ir meldėsi, patikino, kad Šiluvos Dievo Motinos ir toliau bus maldaujama padėti žmonėms savo gyvenimą kurti ant Kristaus uolos.

Iškilingos pamaldos baigtos iš tūkstančių lūpų suskambėjusia „Marija, Marija“. Šiai giesmei vadovavo per visas pamaldas giedojęs Kauno valstybinis choras (vad. prof. Petras Bingelis).

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba



Pasaulio lietuviai Šiluvoje šventė apsireiškimo jubiliejų

Rugsėjo 15-ąją, švenčiant Švč. M. Mariją Sopulingąją, baigėsi jubiliejiniai Šilinių atlydai. Į Padėkos šventę Šiluvoje atvykti buvo kviečiami po visą pasaulį pasklidę tautiečiai, kurių dalis savo bendruomenėse taip pat šventė ar tebešvenčia Šiluvos Jubiliejų. Į protėvių, tėvų žemę šią dieną kaip Šiluvos piligrimai atvyko JAV, Kanados, Didžiosios Britanijos, Australijos, Lenkijos, Rusijos šalyse gyvenančių lietuvių, atvažiavo jaunimo ir parapijų chorų, užsienyje tarnaujančių dvasininkų, vienuolių, Pasaulio lietuvių bendruomenės vadovų. Piligrimams sielovados patarnavimus teikė Raseinių dekanato kunigai.



10 val. Bazilikoje, meldžiant drašos ir stiprybės misionieriams ir savanoriams, besidarbuojantiems Lietuvoje ir visame pasaulyje, šv. Mišias šventė LVK delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai prelatas Edmundas Putrimas. Koncelebravo dabartinėje Kaliningrado srityje tarnaujantys kan. Anupras Gauronskas (Karaliaučius), kun. Andrius Eidintas (Tilžė), kiti dvasininkai. Giedojo Karaliaučiaus jaunimo choras. Prelatas pasveikino visus, dirbančius misionierišką darbą lietuvių etninėse žemėse ir už jos ribų, visus atvykusius piligrimus, siekiančius šia kelione atnaujinti savo tikėjimą. „Tai



tikėjimas silpnųjų, kad pritrauktų Dievo visagalybę“, – sakė dvasininkas, primindamas Švč. M. Marijos asmens pavyzdį. Prelato pasakytos homilijos žodžiais, Šiluvos Jubiliejus patvirtina Marijos vaidmenį Bažnyčioje, padeda atskleisti Dievą žmonėms; čia, Šiluvoje, buvusi parodyta kristocentriškoji kryptis tautos gyvenimui. Prel. E. Putrimas su padėkos žodžiais paminėjo daugybės kraštų bendruomenių pastangas švęsti Jubiliejų (ypač gausiai ir iškilmingai Kanadoje, Los Angeles ir kt.) ir atkreipė dėmesį, jog tai padėjo atgaivinti tikėjimą, maldingumą, bendruomeniškumą, o švenčiamos iškilmės svetur šia proga suburia ne tik tautiečius, bet ir vietos ganytojus, tenykščius gyventojus.

Pasirengti Eucharistijai aikštėje susirinkusiems maldininkams padėjo klieriko Nerijaus Šmerausko katechezė, kurioje, be kita ko, patikinta, jog maldos drauge, giesmės, žodis ir kt. pakylėja prie Dievo ir priartina vienus prie kitų. „Visi keliai, kurie veda į Šiluvą, tebus sujungti į vieną kelią, vieną Tiesą ir vieną gyvenimą Kristuje“, – linkėta katechezėje.

Padėkos šventės iškilmingoje Eucharistijos liturgijoje buvo meldžiamasi už viso pasaulio lietuvius. Piligrimus, ypač įveikusius tikrai netrumpus kelius į Šiluvą, užsienio lietuvių sielovadoje tarnaujančius dvasininkus, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkę p. Reginą Narušienę pasveikino Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, vėliau vadovavęs liturgijai ir pasakęs homiliją. Šv. Mišias

koncelebravo Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, prel. Edmundas Putrimas, kiti dvasininkai. Per šv. Mišias patarnavo ir Evangeliją giedojo diak. Kazimieras Ambrozaitis iš Kanados.

Arkiv. S. Tamkevičius pasakė homiliją iš pradžių primindamas sovietmečiu



užsienio lietuvių parapijose keliavusią Fatimos Marijos skulptūrą, maldas už Lietuvos laisvę ir šios skulptūros sugrįžimą į jau laisvą tėvynę. „Šiandien turime laisvą nepriklausomą Lietuvą ir kasdien bandome tą laisvę įtvirtinti“, – sakė arkivyskupas, apgailestaudamas, kiek dar daug trūksta iki tikrojo – dvasios – išlaisvinimo, išsivadavimo iš pražūtingų priklausomybių. Ganytojas padėkojo tautiečiams už jų pastangas, kad Lietuva neliktų užmiršta pasaulio lietuvių bendrijoje, kad jos pavergimo faktas buvo nuolat keliamas į viešumą. Homilijoje pakviesta melstis už visos tautos ir Bažnyčios Lietuvoje dabartį ir ateitį, imtis atsakomybės, nebijoti nūdienos sunkumų bei kančios.

Bendruomeninė malda buvo kalbama keliomis kalbomis, pamaldose giedojo Punsko Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios choras. Atnašų procesijoje išėivijos lietuvių vardu Punsko lietuviai atnešė popiežiaus Jono Pauliaus II paveikslą, dovanojamą Dvasiniam centrui Šiluvoje.



Šv. Mišių pabaigoje žodį taręs prel. E. Putrimas 40-yje pasaulio šalių išsibarsčiusių lietuvių ir sudarančių vieną bendriją vardu padėkojo arkivyskupui už pakvietimą ir specialią dieną jubiliejiniuose atlaiduose. Prelatas taip pat padėkojo chorams, visiems atvykusiems tautiečiams, taip pat ir tiems, kurie liko savo kraštuose, bet buvo suvienyti maldos. „Tegul Marijos žodžiai Šiluvoje prieš 400 metų šiandien skamba, atgaivina ir numalšina mūsų dvasinį badą“, – sakytą pabaigoje prašant Dievo Motinos išsaugoti Kristaus Evangeliją ir pagarbą savo tautai.

Prieš suteikdamas ganytojišką palaiminimą arkiv. S. Tamkevičius tarė nuoširdų padėkos žodį iš svetur atvykusiems lietuviams, jų chorams, padėkojo dešimt Jubiliejaus dienų Šiluvoje talkinusiems jauniems savanoriams, Kauno kunigų seminarijos klierikams, Jono Pauliaus II namų, arkivyskupijos kurijos darbuotojams, Šiluvos mokyklos direktoriui ir kultūros namų darbuotojams,



tvarką saugojusiems policininkams, ypač gražiai aikštę be atlygio papuošusiems Kauno prekybos ir verslo mokyklos floristams, Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai, „Marijos radijui“, padėkojo visiems rėmėjams Lietuvoje ir

užsienyje, supažindino su numatomais tolesniais Šiluvos atnaujinimo darbais ir išsakė tikėjimą, jog visus juos pavyks įgyvendinti.

Po pagrindinių pamaldų arkiv. S. Tamkevičius pašventino Piligrimų ir informacijos centro pamatus Šiluvoje. Agapėje mokyklos stadione koncertavo Punsko ir Seinų krašto saviveiklininkai (iš šio krašto atvyko 250 choro dalyvių

bei jaunųjų šokėjų). 15 val. katechezę Bazilikoje pagal Evangelijos žodžius „Štai tavo motina!“ (Jn 19, 27) vedė ses. Ignė Marijošiūtė MVS, šiuose žodžiuose ir įvykiuose kvietusi atrasti Marijos motiniškumą, Jėzaus jai pavestą ir skiriamą apglėbti visiems žemės vaikams. Vakaro šv. Mišiose Bazilikoje buvo meldžiamasi, kad visos tautos šlovintų Viešpatį. Liturgijai vadovavo arkiv. S. Tamkevičius.

Per Jubiliejaus iškilnių dienas Šiluvoje apsilankė iki 150 tūkst. maldininkų, daugybė jų pasinaudojo visuotinų atlaidų malone, priėmė šv. Komuniją (išdalyta 56 tūkst. – dukart daugiau nei pernai – komunikantų). Vyriausiasis iškilnių ceremonierius buvo kun. Algimantas Žibėnas (Šiaulių vyskupija). Kasdien prieš pamaldas ir jų pabaigoje informaciją maldininkams teikė, liturgiją aiškino kun. Artūras Kazlauskas (Kauno arkivyskupija). Šiluvoje kasdien sielovadinius patarnavimus teikė ne mažiau kaip 100 kunigų, patarnavo 30 seminaristų, organizaciniuose rūpesčiuose talkino 50 savanorių. Informacijos palapinės stenduose Lietuvos vyskupijos supažindino su svarbiausiomis šventovėmis, čia tekstais ir nuotraukomis, kita vaizdine medžiaga atspindėta Bažnyčios tarnystė socialinėje, karitatyvinėje, jaunimo ugdymo, dvasingumo puoselėjimo srityse.

Kauno arkivyskupijos ganytojo žodžiais, Jubiliejuje, jo palaimingose dienose, ypač tiems, kurie čia, Šiluvoje, susitaikė su Dievu, svarbiausia išlieka Šiluvos Marijos žinia – raginimas rimtai pradėti gyvenimą su Kristumi.

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba

Į Šiluvą piligrimai atkeliavo iš Kryžių kalno

„Mes a-tei-nam! Ū! A! Ši-lu-va!“ – tokiu šūkiu rugsėjo 7 d., sekmadienį, į Šiluvos miestelį įžygiavo kone tūkstantį siekianti jaunimo eiseną. Iš visos Lietuvos parapijų susirinkę jauni žmonės savo tradicinę, jau šeštąją piligriminę kelionę į Šiluvą ir Šiluvos atlaidus pradėjo nuo Kryžių kalno. Šiais metais jie buvo jubiliejinį Šiluvos atlaidų – Švč. Mergelės Marijos 400 metų apsireiškimo Šiluvoje – dalis. Visas tris dienas kiekvienais metais dalyvių skaičiumi vis gausėjančiai jaunimo eisenai šiemet nepailstamai vadovavo ir ją vedė Šiaulių vyskupas ir Lietuvos kariuomenės ordinaras Eugenijus Bartulis.



Šiame piligriminiame žygyje dalyvavo jaunesni šauliai, skautai, ateitininkai, pranciškoniskasis jaunimas, vienuoliai ir vienuolės, vyskupijų jaunimo centrų ir parapijų jaunimas, Lietuvos kariai ir kiti. Susirinko iš visos Lietuvos: Šiaulių, Kauno, Vilniaus, Marijampolės, Panevėžio, Klaipėdos ir kitų



regionų. Dalyvavo ir nemaža grupė Lenkijos lietuvaikių. Tad jaunimo žygis pamažu tampa tarptautiniu.

Nuo tos dienos į Šiluvą kiekvieną dieną plaukė minios žmonių. Tą dieną, kai lankiausi Šiluvoje, buvo skelbiama, jog į nedidelį, bet tikrai stebuklingą Lietuvos miestelį susirinko apie 5 tūkstančiai tikinčiųjų. Tą

sekmadienį ne tik vyko šv. Mišios už lietuvių jaunimą, bet ir iškilmingai atidengta bronzinė Jono Pauliaus II skulptūra. Prieš porą dienų internetinėje svetainėje Bernardinai.lt pasirodžiusiame pokalbyje su arkivyskupu Sigitu Tamkevičiumi, SJ, Kauno arkivyskupas išreiškė viltį, jog ir pasibaigus Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejaus iškilimams, Šiluva išliks traukos centru.

Net neabejoju, jog po skulptūros popiežiui Jonui Pauliui II atidengimo, nuo šiol Šiluvos miestelis tikinčiuosius trauks ne tik aplankyti 1608 m. Šiluvoje įvykusio Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo — pirmojo jos pasirodymo Europoje, bet ir lenkų skulptoriaus Czeslaw Dzwigaj sukurtos skulptūros popiežiui. Ji jau gavo savotišką žurnalistų krikštą. Anot jų, lietuviškasis arba šiluviškis Jonas Paulius II (popiežiaus skulptūrų yra ir daugiau – minėtas lenkų skulptorius yra sukūręs ne vieną paminklą jam) tarsi bėga iš koplyčios, skuba pas savo tikinčiuosius.



Rugsėjo 6 d. prasidėjusi visų lietuvių katalikų šventė Šiluvoje tęsėsi iki rugsėjo 15 d. Kiekviena Šiluvos atlydų diena buvo skiriama vis kitai grupei: jaunimui, ligoniams, kunigams, šeimoms. Išeivijos atstovų buvo laukiama paskutiniąją rugsėjo 15-osios dieną – Padėkos šventę, kai į Šiluvą rinkosi po visą pasaulį pasklidę lietuviai.

Švč. Mergelės Marijos 400 metų apsireiškimo piemenėliams jubiliejus jau buvo paminėtas daugelyje Šiaurės Amerikos lietuviškų telkinių. Čia, Čikagoje, iškilmės įvyko sekmadienį, rugsėjo 14 d., Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Park. Bet tai tikrai dar ne pabaiga. „Draugo“ redakciją pasiekia naujos žinios apie vis kitur švenčiamą Šiluvos jubiliejų. Šie metai ne tik Lietuvoje, bet ir išėivijoje iš tiesų tampa Šiluvos metais.

Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų



jubiliejus, oficialiai jam jau pasibaigus, „Drauge“ nesibaigia. Mes ir toliau spausdinsime straipsnius ir nuotraukas apie jubiliejaus šventimą įvairiuose lietuviškuose telkiniuose išėivijoje, o aplinkraštį „Šiluvos žinia“, kuri redaguoja Čikagoje ilgą laiką studijavęs Nerijus Šmerauskas ir kurio rūpesčiu jį gauna visos lietuviškos parapijos tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje, dar kuri laiką matysite dienraščio puslapiuose. Jeigu turite kuo pasidalinti iš šios šventės, siųskite medžiagą į redakciją (redakcija@draugas.org; dalia.cidzikaite@gmail.com) arba N. Šmerauskui (siluva.iseivijoje@gmail.com).

Iš Šiluvos atgal į Vilnių mūsų automobilyje važiaavę trys jauni piligriminio žygio keliauninkai, nors ir pavargę, noriai dalijosi savo trijų dienų



įspūdžiais. Nors vienas skundėsi nutrintomis kojomis, kitas – nelabai patikusia kareiviška koše, visi trys sutarė, jog keliauti buvo verta, nes susipažino su kitų parapijų jaunimu ir sutvirtino savo tikėjimą. O aš išmokau dar vieną naują šūkį, kuri tarptautinio piligriminio žygio dalyviai skandavo visas tris dienas eidami nuo Kryžiaus kalno iki Šiluvos:

„There’s no better party like katalikų party!“ (laisvas vertimas: „Nėra geresnio pasibuvimo, kaip katalikų!“).

Dalia Cidzikaitė

Šiluva vėl tampa krikščionių santaikos vieta

Rugsėjo 11 d., ketvirtadienį, Šiluva, laukianti didžiųjų sekmadienio iškilmių, pasitiko daugybę piligrimų, tądien susirinkusių į Katalikiškųjų bendruomenių šventę. Ši diena buvo Lietuvos katalikiškų institucijų, organizacijų, bendruomenių, taip pat Telšių vyskupijos tikinčiųjų bendruomenės ir jos ganytojo vyskupo Jono Borutos SJ bei kunigų, drauge su Kauno arkivyskupijos Ukmergės dekanato dvasininkais tarnavusių maldininkams, piligrimystės laikas. Minia atvykusiųjų dalyvavo aikštėje vidudienį švęstose pagrindinėse šv. Mišiose. Po pietų toje pat aikštėje, pirmąkart Marijos apsireiškimo palaimintoje Šiluvos žemėje, vyko Ekumeninės pamaldos, kuriose drauge meldėsi kelių krikščioniškų Bažnyčių vadovai ir bendruomenių atstovai. Svarbiausios dienės intencijos siejosi su malda už katalikiškųjų bendruomenių dvasinį

atsinaujinimą ir dalyvavimą Bažnyčios misijoje, už krikščionių vienybę, prašyta malonės suvokti krikščioniškąjį pašaukimą liudyti ir skelbti Gerąją Naujieną.

Iškilingai Eucharistijos liturgijai vidudienį vadovavo vysk. J. Boruta, koncelebravo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, kiti dvasininkai. Pamokslą pasakęs vysk. J. Boruta aptarė, jo

žodžiais, išties įspūdingą Šiluvos istoriją, priminė kan. M. Sviekausko užrašytą Marijos apsireiškimo paliudijimą, pabrėžė lietuvių katalikų pastangas laikytis savo tikėjimo tradicijos, kaip piligrimams keliauti į Šiluvą, kurioje nuo senųjų, žemaičių, laikų, per sovietmečio išbandymus iki mūsų dienų tebevyksta



atgimimo stebuklas. Ganytojas sakė, kaip svarbu Šiluvoje apvalyti sąžinę, išsinešti supratimą, kad Marija šiandien nori parodyti mums Kristų, jo Evangeliją, teikia išminties ir pataria, kad visas asmenines ir pasaulio problemas įmanu išspręsti atsigręžus į Kristaus Evangeliją ir su ja einant gyvenimo keliu.



Šių pamaldų pabaigoje jų dalyviams buvo suteiktas ganytojiškas palaiminimas, arkiv. S. Tamkevičius nuoširdžiai visiems padėkojo, be to, prisiminė ir žmones, kurie yra atšalę nuo tikėjimo ar jam abejingi, išsakė viltį, kad Šiluvos Dievo Motina ir juos patrauks prie savo Sūnaus.

Ekumeninėms pamaldoms dvasiškai pasirengti padėjo prieš jas vykusi kun. Kęstučio Rugevičiaus konferencija, kurioje ekumenizmas apibūdintas kaip vienybės ilgesys ir maldos troškimas, pabrėžta, kad svarbu pažinti skirtingų Bažnyčių dovanas, gerus darbus, indėlių skleidžiant Dievo karalystę žemėje, sprendžiant visuotines problemas, o kiekvienai Bažnyčiai ir kiekvienam žmogui svarbiausia širdies ir gyvenimo vienybė su Jėzumi.

16 val. bazilikoje Ekumeninės pamaldos pradėtos katalikiška giesme ir arkiv. S. Tamkevičiaus sveikinimo žodžiu į Šiluvą atvykusiems krikščioniškų bažnyčių ir bendrijų vadovams ir nariams. Šį susirinkimą arkiv. S. Tamkevičius



pavadino tikru stebuklu, nes, pasak jo, „toje vietoje, kur prieš keturis šimtus metų vyko krikščionių tarpusavio žiaurūs vaidai, šiandien bendrai maldai susirinko beveik visų mūsų šalies krikščioniškų bažnyčių atstovai“. Tai buvo Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, Stačiatikių

bažnyčios kunigas Vitalijus Karikovas, Vokietijos lietuvių liuteronų bažnyčios kunigas Valdas Žielys, Nidos liuteronų parapijos klebonas kunigas Jonas Liorančas, Vilniaus liuteronų parapijos vikaras kunigas Ričardas Dokšas, liuteronų Bažnyčios diakonas Juozas Mišeikis, Lietuvos jungtinės metodistų Bažnyčios kunigas Giedrius Jablonskis ir Bažnyčios vadovas superintendentas John Campbell, krikščionių bendrijos „Tikėjimo žodis“ pastorė Andželika





Krikštaponienė, Lietuvos Biblijos draugijos vykdomasis direktorius Mykolas Mikalajūnas.

Pamaldose krikščioniškų konfesijų nariai skaitė Šventąjį Raštą, išsakė bendruomeninius maldavimus, linkėjo ramybės, drauge kreipėsi į Viešpatį „Tėve mūsų“ malda, šlovino Viešpatį giesmė: giedojo jungtinės metodistų bažnyčios nariai, stačiatikių giedotojai. Homiliją pasakęs liuteronų vysk. M. Sabutis kvietė visus, esančius Kristaus Bažnyčia ir pašventintus Tiesa, apmąstyti, ką reiškia buvimas drauge Šiluvoje, kuri tądien, kitaip nei prieš 400 metų, tapo santaikos vieta. Buvo primintas Kristaus įpareigojimas visiems dalytis, nešti Kristaus, kuris savo kryžiumi atidavė visą, o ne dalį savo dievystės, garbės, širdies, meilę. Vysk. M. Sabutis padėkojo už galimybę drauge pasimelsti Šiluvoje ir apmąstyti savo Bažnyčios atsakomybę, drąsino būnant vienybėje su Kristumi daryti visa, ką galima drauge padaryti.

Padėkos žodyje arkiv. S. Tamkevičius šį maldos susirinkimą pavadino vienu reikšmingiausiu Šiluvos istorijos įvykiu, palinkėjo augančio ir stiprėjančio



tarpusavio meilės ryšio, kad krikščioniškas gyvenimas bendruomenėse būtų kuriamas ant autentiškos Evangelijos pamatų.

Tos dienos piligrimų malda buvo palydėta Klaipėdos karinių jūrų pajėgų orkestro, Klaipėdos Taikos Karalienės, Kavarsko, Telšių, Ukmergės, Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčios parapijų chorų.

Apreiškimo koplyčioje Šakių giedotojai pakvietė į Kalnus, o vakare čia vyko Taizė pamaldos. Agapėje popiet linksmo Ukmergės vaikų muzikos mokyklos ansamblis.

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba

Šiluvos iškilmės Midland, Kanadoje



Kanados lietuviai kas metai rugpjūčio viduryje keliauja į Midlande esančią Kanados kankinių šventovę pasimelsti už Lietuvą ir pagerbti Lietuvos kankinius, kurių garbei iškilmingiausioje vietoje prie šventovės stovi lietuviškasis kryžius. Šis paprotys buvo pradėtas 1956 m. kai Kanados Lietuvių Katalikų Federacija pastatė ten lietuvišką medinį

kryžių, kuris nuo pirmųjų dienų žavėjo visus šventovės lankytojus. Po II Vatikano susirinkimo vietoj KKK Federacijos buvo įkurtas Kanados Lietuvių Katalikų Centras, kuris ir toliau šią kasmetinę šventę rengia. Kai medinis kryžius nuo oro sąlygų pradėjo nykti, 1973 metais KKK Centro pastangomis buvo pastatytas dail. Telesforo Valiaus stilizuotas naujas metalinis lietuviškas kryžius, kurį pastatė dail. Juozas Bakis. Reikia pasigirti, kad lietuviai buvo pirmieji pradėję organizuoti plataus masto metines keliones į šią šventovę ir pirmieji prie šios šventovės pasistatė savąjį statinį – lietuviškąjį kryžių. Dabar jau daugelis tautybių ruošia savo šventkeliones į šią Kanados kankinių šventovę ir lietuvių pavyzdžiu statosi savo kryžius, altorėlius ar kitokius statinius.

Šiais metais šios lietuvių iškilmės buvo rugpjūčio 24, sekmadienį, bet išsiskyrė iš kitų metų iškilmių tuo, kad šventovėn buvo atgabentas Kanadą lankantis jubiliejinis Šiluvos Mergelės Marijos paveikslas ir Mišios buvo švenčiamos Marijos garbei.

Iškilmės buvo pradėtos įprastine tvarka lauke 2:30 v.p.p. Kryžiaus keliu, kurį vedė prel. J. Staškevičius. Paskui Vytauto Pečiulio vadovaujama vėliavų eiseną išžengė šventovėn. Ją sekė kunigai su vysk. Paulium Baltakiu OFM, Kanados lietuvių jubiliejinė Šiluvos Marijos vėliava, kurią nešė Antanas



Samsonas su Reginos Choromanskytės ir Birutės Samsonienės palyda, ir jubiliejinis Šiluvos Marijos paveikslas, kurį nešė Rūta Rėkutė, Rasa Aleknevičiūtė, Veronika Jonuškaitė ir Rimas Rėkus. Skambėjo Marijai ir Kristui skirtos giesmės, kurias atliko Deimantės Grigutienės vadovaujamas bendrasis choras.





Vyskupui pasiekus altorių, buvo iškilmingai pašventinta Kanados lietuvių jubiliejinė Šiluvos M. Marijos vėliava, kuri vėliau buvo nugabenta į Šiluvą ir ten palikta kaip ženklas Kanados lietuvių meilės Šiluvos Marijai. Tada vyskupas pasmilkė jubiliejinį Šiluvos Marijos paveikslą ir pradėjo Mišias, kurias su vyskupu koncelebravo: prel. Edmundas Putrimas, prel. Jonas Staškevičius, kleb. Augustinas Simanavičius OFM, kleb. Vytautas Staškevičius, kun. Kazimieras



Kaknevičius ir svečias iš Lietuvos kun. Aušvydas Belickas. Mišių skaitinius skaitė Lina Verbickaitė-Sawitz, o Evangeliją – kun. V. Staškevičius. Pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis, iškeldamas Marijos svarbą mūsų ir Lietuvos bei viso pasaulio gyvenime. Visuotines maldas skaitė Jūratė Batūrienė, o Mišių eucharistines dovanas nešė Adolfas Kanapka ir Rūta Poškienė. Komunijos metu vieną solo giesmę giedojo Austė Grigutytė.

Mišių pabaigoje prieš palaiminimą Šiluvos Marijos jubiliejaus komiteto Kanadoje pirmininkas Antanas Samsonas vyskupui įteikė jubiliejinį žymenį. Mišioms pasibaigus, kaip ir visuomet, visa eisena su vėliavomis pasuko link lietuviškojo kryžiaus. Ten vyskupas sukalbėjo

Lietuvos kankiniams skirtą maldą, visi bendrai sugiedojo “Marija, Marija” giesmę ir Lietuvos himną. Išskilmės buvo užbaigtos bendra nuotrauka prie lietuviškojo kryžiaus.

Šventės dalyvis

Iškilminga Šiluvos šventė New Britain, CT



Švč. Marija vis dar su mumis, padeda. Rugsėjo 7 d. popietė buvo die-viška. New Britain, CT, 3 val. po pietų Šv. Andriejaus parapijoje prasidėjo Švč. Marijos apsireiškimo Šiluvoje minėjimas – beveik galima vadinti – atleidai. Žmonių gausybė – iš visos Connecticut valstijos: New Haven, Putnam, Waterbury, Hartford ir kitų vietų. Daug pažįstamų, daug ir nematytų, jaunų, pagyvenusių ir vyresnių. Tarp jų ses. Bernadeta

Matukaitė, Elona Vaišnienė, L. Misevičius su žmona Eugenija, LR gen.

konsulas iš New York Jonas Paslauskas su žmona Dalia, Vyčių atstovai: Elena Nakrosis, Rita Ochs, Robert A. Martin, Vivian Rodgers, Al Rodgers, Marcia ir Jim Rogers, Sophie Shakalis, Judy Landers, Linas Balsys, Thomas Koshis ir kiti.

Minėjimas buvo dedikuotas a. a. kun. J. Rikteraičiui, kuris jį planavo surengti Hartford katedroje, tačiau nepabaigė rengti, nes š. m. liepos 13 dieną nuėjo į amžinybę. Jis dirbo Šv.

Andriejaus parapijoje nuo 1976 metų, vėliau išėjo į pensiją, bet prireikus lietuvių kunigo grįžo atnašauti lietuviškų šv. Mišių. Minėjimą vis dėlto buvo nutarta rengti, bet ne Šv. Juozapo katedroje Hartford, o kun. Rikteraičio parapijoje New Britain. Komitetui vadovavo Cathy



Salka, kiti nariai: J. Kasputis, T. Karvelis, Br. Daigle, I. Belanger ir Sigita Šimkuvienė-Rossen, Judith Landers.



Šv. Mišioms vadovavo Hartford diecezijos arkivyskupas Henry Mansell, jam talkino daugelis kunigų, tarp jų vysk. P. Baltakis iš New York. Mišios prasidėjo su eisena link altoriaus. Joje dalyvavo Knights of Columbus,

„Berželio” šokėjai, St. Andrews Society, Hartford Vyčiai, kunigai ir Mišių patarnautojai. Per Mišias giedojo jungtinis New Britain ir Hartford choras, vadovaujamas Gerry Genser ir Jurgio Petkaičio. Solistė buvo Virginia Liudžiūtė-Osborne. Po Mišių arkivyskupui buvo įteiktas Šiluvos Marijos paveikslas ir J. Liudžio keptas raguolis. Arkivyskupas, kiti svečiai ir dalyviai rinkosi į parapijos salę, kur jų laukė turtingi bufetai su užkandžiais ir



saldumynais. Vaišėms vadovavo C.

Salka, I. Belanger ir L. Sawka. Susirinkus visiems į salę, pirmiausia „Berželio” šokėjai, vadovaujami D. Dzikienės ir pagalbininkės Astos Nenortienės, pašoko porą šokių.

Visi ilgai vaišinosi, dalijosi išpūdžiais, džiaugėsi gražia diena, arkivyskupo apsilankymu ir svetingais Šv. Andriejaus šeiminkais. Pasijutome kaip atlaiduose Lietuvoje. Ačiū rengėjams ir visiems komitetams.

Danutė Grajauskienė

Šiluvos maldų novena sujungė Čikagos lietuvių parapijas

Šiluvos didžioji 400 metų šventė Marijos Gimimo (Marquette Park) bažnyčioje sekmadienį, rugsėjo 14 d., buvo išskirtinė, nes pirmą kartą per penkiasdešimt šių iškilmių metinių švenčių lijo. Tai paminėjo ir Čikagos arkivyskupas kard. Francis George.

Raudonais švarkais pasipuošę Matulaičio misijos tvarkdariai ištikimai talkino Marquette Park vyrams dalyti knygeles, nurodyti vietas. Mūsų jaunimas patarnavo Mišioms ir procesijoje, buvo pasiruošusios Eucharistijos ministrės (Komunijos dalytojos), jeigu reikėtų talkos Komuniją nunešti į parapijos salę.



Gražiai dalyvavo jaunučiai ir moksleiviai ateitininkai, kuriuos Matulaičio misijoje matome pirmąjį mėnesio sekmadienį 9 val., o skautai nešė vėliavas. Choras su vadove Jūrate Grabliauskiene įsijungė į jungtinį 120-ties asmenų chorą, kurį (ir išvis lietuvių giedojimą) gyrė Mišioms vadovaujantis kardinolas.

Šventės ruošos pradžioje Matulaičio misijos taryba skyrė kelis tūkstančius dolerių Šiluvos

komiteto darbui, platinome Šiluvos ženklelius ir seges. Misijos narė Banė Kronienė kunigams pasiuvo 18 stulų, kurios jiems dovanotos. Misija užsakė vieną stalą šventinėje puotoje. Kiek žmonių nuvyko į Mišias – nežinome, bet visur matėsi Misijos narių. Vienu žodžiu, galime džiaugtis, kad Matulaičio misija gražiai įsijungė šventėn.



Knygoje apie sėkmingų šeimų bruožus pasakojama apie šeimą, kurios penki suaugę vaikai kalbėjosi apie tai, ką iš tėvų namų į savo gyvenimą išsinešė. Jie sutarė: *“Atsimenate, kaip tėvelis vis sakydavo: mūsų šeimos uždavinys yra padėti kitiems”*. Ši šeima gerai suvokė žmogaus ir krikščionių bendruomenės misiją – sekti Kristaus pavyzdžiu ir patarnauti kitiems. Žinome grynai iš mokslinės statistikos, kad JAV daugiausia savanoriškose tarnybose dalyvauja (visų tikybų) tikintys žmonės ir kad veikliausi (bet kokios religijos) žmonės yra tautinių bendruomenių nariai. Šis mūsų paveldas palaiko mūsų pačių Dievo įdiegtą norą prasmingai

gyventi ir širdingai rūpintis bendrąja gerove.

Rugsėjo 8-13 dienomis skirtingose lietuvių parapijose t. Antanas Saulaitis vedė Šiluvos Marijos novenos pamaldas. Keliaujanti novena Matulaičio misiją pasiekė ketvirtadienį, rugsėjo 11-ąją. Iš Marquette Parko dalyviai atvyko autobusu.



Novenos maldininkams buvo išdalintos programėlės, tad visi galėjo jungtis prie Misijos choro giesmių. Po Marijos litanijos vyko Šiluvos maldos ir žvakučių apeigos: maldininkai galėjo prie didelio Šiluvos



paveikslo padėti žvakutę ir pasiimti Marijos “ašarėlę” (stiklinį karoliuką), kol tuo tarpu buvo skaitomos Šilinės mintys. Sendraugiai ateitininkai parūpino vaišes prieangyje, dalyviai ilgokai pabendravo. Novenoje buvo ir Lietuvos Vyčių pirmininkė iš New Jersey. Maldą angliškai perskaitė diakonas Vitas Paškauskas iš Marquette Park.

Parengta pagal Pal. J. Matulaičio misijos (Lemont, IL) biuletenį

Afganistane Lietuvos kariai šventė Šiluvos Jubiliejų

Šių metų rugsėjo 9 d. Afganistano Goro provincijos septintosios atkūrimo grupės (PAG-7) kariai susirinko į stovykloje įsikūrusią kopyčią paminėti vienos gražiausių rudens švenčių – Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400-ųjų metų jubiliejų. Tą patį vakarą Ramovėje buvo rodomas Daliaus Ramanausko sukurtas dokumentinis filmas „Kelias į Šiluvą“.

Jau rugpjūčio mėnesio pabaigoje Afganistane tarnaujantis karo kapelionas kapitonas kun. Jonas Tamošiūnas kvietė PAG-7 karius ir civilius darbuotojus ruošti didelei šventei, kuri suvienys tūkstančius Lietuvos žmonių. Jis tikėjo ir skatino tikėti kitus, kad šios dienos minėjimas į Afganistano Goro provinciją perkels dalelę šilų apsuptos Šiluvos ir leis bent širdimis prisiglausti prie iš įvairiausių Lietuvos bei kitų pasaulio kampelių atvykusių piligrimų maldos.

Pirmasis žingsnis į jubiliejaus minėjimą buvo žengtas rugsėjo 5 d., penktadienį. Vakare PAG-7 kariai ir civiliai susirinko prie kapeliono rankomis pastatyto altoriaus švęsti Sutaikinimo sakramento. Nors ir būdami toli nuo namų, nuo šeimos narių ir artimųjų, misiją vykdantys lietuviai save sutaikė su Dievu ir artimu. Tą dieną dviems Lietuvos kariams tai buvo pirmasis sutaikinimo šventimas.

Kai Šiluvos šventovėje Lietuvoje rugsėjo 9 dieną susirinkę kariai, šauliai, partizanai šventė tradicinius Šilinių atlaidus, kurių metu meldėsi taikos Lietuvai ir pasauliui, PAG kopyčioje vidudienį vietos laiku, buvo švenčiama Eucharistija. Giesmėmis ir maldomis, skirtomis Švč. Mergelei Marijai, tądien susirinkusieji apkabino ir artimuosius, iš misijos grįžtančių karių laukiančius namuose.

Kartu su Lietuvos kariais apsireiškimo jubiliejų minėjo kariai iš Kroatijos, Kanados, Slovakijos. Dėka šios šventės Šiluvos žinia pasklido po pasaulį. Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400-ųjų metų proga išleistame ženkle parašyti žodžiai: „Per amžius tebus garbinamas Dievo Sūnus“ nuskambėjo ir Afganistano Goro provincijoje tarnaujančių karių lūpose.

„Tikiu, kad daugeliui PAG-7 tikinčiųjų susitikimas su Marijos apsireiškimo jubiliejaus šventimu buvo kiek netikėtas. Aš pats, vykdydamas tarnybą Afganistane, Šiluvą atradau kitokią, daug jaukesnę ir daug šiltesnę. Širdis džiaugiasi, kad Lietuvoje yra vieta, kuri net būnant toli nuo namų skirtingų šalių karius kaip vieną šeimą sutelkia maldai,“ – sakė PAG-7 kapelionas kpt. kun. Jonas Tamošiūnas. <...>

Lietuvos vadovaujama PAG misija pradėjo veikti 2005 m. birželio mėnesį. Pagrindinė PAG užduotis – padėti Afganistano valdžiai plėsti įtaką provincijoje, užtikrinti saugumą ir sudaryti tinkamas sąlygas provincijai atkurti. PAG – tai NATO Tarptautinėms saugumo paramos pajėgoms (angl. NATO International Security Assistance Force, ISAF) priklausanti Lietuvos vadovaujama bendra civilinė ir karinė misija.

*PAG – 7 kapelionas kapitonas kun. Jonas Tamošiūnas
PAG – 7 visuomenės informavimo karininkė vyr. lt. Rūta Gaižutytė*

Šiluvos jubiliejaus iškilmėms ruošiasi Šv. Andriejaus parapija (Philadelphia, PA)

Sekmadienį, spalio 12 dieną, Philadelphia lietuviai iškilmingai minės Šv. Marijos 400 metų Šiluvoje apsireiškimo sukaktį. Šv. Andriejaus lietuvių parapijoje (N. 19-th ir Wallace Streets) 10:30 val. r. lietuvių kalba šv. Mišias koncelebruos Philadelphia arkivyskupas J.Em. kardinolas Justin Rigali. Kvietimas dalyvauti Šiluvos sukakties iškilmėse yra perduotas visiems Philadelphia arkivyskupijos tikintiesiems. Klebonas kun. Petras Burkauskas maloniai kviečia Šv. Kazimiero ir Šv. Jurgio lietuvių parapijų tikinčiuosius dalyvauti neeiliniame Šiluvos sukakties paminėjime. Ypač laukiami ir kviečiami lietuvių kilmės kunigai ir seselės.

Prieš 85-rius metus įkurta Šv. Andriejaus parapija tik antrą kartą savo istorijoje sulauks Philadelphia arkivyskupijos vyskupo apsilankymo. 1999 m. švenčiant Šv. Andriejaus parapijos 75 metų jubiliejų, J.Em. kardinolas Anthony Bevelacqua buvo pirmasis arkivyskupijos valdytojas, savo apsilankymu pagerbęs lietuvių parapiją savo apsilankymu.

Kleb. kun. P. Burkauskas ir parapijos komitetai sparčiai darbuojasi laukdami arkivyskupo ir gausių tikinčiųjų. Parapijos choras, vadovaujamas Ilonos Babinskienės, entuziastingai repetuoja. Moterys klebono pakviestos bažnyčioje dėvėti tautinius drabužius. Remonto komitetas (pirm. Dalia Jakienė) ypač sėkmingai yra pasidarbavęs. Surengtas vėjus remontams iki šiol yra atnešęs daugiau nei 50,000 dol. aukų. Buvo sutaisytas bažnyčios fasadas, iš pagrindų atnaujinta parapijos salė, ją išdažant, atnaujinant grindis, pertvarkant patogumų kambarius ir atliekant pagerinimus virtuvėje. Po iškilmingų šv. Mišių visi yra kviečiami apsilankyti parapijos salėje, kur vyks priėmimas ir bus proga susipažinti ir pasikalbėti su kardinolu Rigali. Taip pat galėsite pasigrožėti jaukia parapijos sale.

Mūsų parapijų bažnyčias JAV išlaikysime tik jas lankydami, remdami, svetimiesiems parodydami, jog esame gausi tikinčiųjų bendruomenė. Spalio 12 d. Šiluvos iškilmės bus puiki proga pakartotinai parodyti lietuviškąją identitetą arkivyskupijos vadovybei.

Kun. P. Burkauskas, sužinojęs, kad Šiluvos sukakties dieną, rugsėjo 8-tąją, Marijos šventovėje, Washington, DC esančioje Šiluvos koplyčioje nebus aukojamos šv. Mišios, suorganizavo autobusu pilgriminę kelionę į Washington. Dalyvavo Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero parapijiečiai, o Mišiose Šiluvos Marijos koplyčioje prie jų prisidėjo ir internetu sukviesti lietuviai iš Washington, DC ir Baltimore apylinkių.

Algimantas S. Gečys

© Šiluvos žinia Išeivijoje

siluva.iseivijoje@gmail.com

Lithuanian Roman Catholic Federation of America, 4545 W. 63rd Street, Chicago IL 60629, U.S.A.

www.sielovada.org ◊ www.siluva.lt